

Գնաճի հաշվետվություն 2020/1

(Դրամավարկային քաղաքականության ծրագիր
1-ին եռամսյակ 2020թ. Դրամավարկային
քաղաքականության 2019թ. 4-րդ եռամսյակի
ծրագրի կատարման հաշվետվություն)

2020-03-31

Համառոտագիր

Զինաստանում ծագած և ամբողջ աշխարհում արագ տեմպերով տարածվող COVID-19 կորոնավիրուսի պանդեմիան և դրա կանխման ուղղությամբ ձեռնարկվող միջոցառումները էապես ազդել են թե՛ համաշխարհային և թե՛ ՀՀ մակրոտնտեսական և ֆինանսական շուկայի զարգացումների վրա: Ելնելով դրանից՝ 2020 թ. առաջին եռամսյակում իրականացված կանխատեսումները և ծրագրային ուղղությունները, ի տարբերություն նախորդ եռամսյակների, կատարվել են որակապես և քանակապես էականորեն ավելի մեծ անորոշության պայմաններում:

Պետք է փաստել նաև, որ թե՛ ՀՀ տնտեսությունը, թե՛ ամբողջ աշխարհը հենց այս պահին շարունակում են կրել շուկի ազդեցությունը, սակայն առայժմ գրեթե բացակայում են այնպիսի վիճակագրական տվյալներ, որոնք թույլ կտան ստանալ շուկի տնտեսական ազդեցության գոնե նախնական գնահատականներ, թեկուզ այլ երկրների օրինակով: Այդ իսկ պատճառով ՀՀ-ում և ամբողջ աշխարհում առաջին եռամսյակի տվյալների հրապարակումից հետո ընթացիկ կանխատեսումները մեծ հավանականությամբ կենթարկվեն էական ճշգրտումների: Կանխատեսումների ներքո, անորոշությունների խիստ մեծ աճը արտահայտվում է գնաճի և մյուս կարևոր մակրոցուցանիշների բազային սցենարի շուրջ անորոշության միջակայքերի էական լայնացմամբ):

Բազային սցենարի համաձայն 2020 թ. առաջին եռամսյակում պահպանվել է ցածր գնաճային միջավայր, ինչի ներքո Կենտրոնական բանկը շարունակել է իրականացնել խթանող դրամավարկային քաղաքականություն:

Իրականացվող դրամավարկային քաղաքականության և սպասվող տնտեսական զարգացումների ներքո 12-ամսյա գնաճն առաջիկայում դեռևս կպահպանվի ցածր

մակարդակում: Միջնաժամկետ հատվածում գնաճն աստիճանաբար կվերականգնվի՝ կանխատեսվող հորիզոնի վերջում կայունանալով նպատակային ցուցանիշի շուրջ:

Առողջապահական խնդիրներով պայմանավորված՝ տնտեսության մեջ կգրանցվի և՛ առաջարկի, և՛ պահանջարկի կրճատում, ինչի ազդեցությունը գնաճի վրա բավականին անորոշ է՝ հիմնականում գնահատվելով չեզոքին մոտ: Միևնույն ժամանակ, վերջին տարիներին իրականացված ցածր գնաճային քաղաքականության շնորհիվ ՀՀ տնտեսությունում գնաճային սպասումները ներկայումս գնահատվում են բավականին խարսխված, ինչը ներկա իրավիճակում գների կայունության պահպանման կարևոր նախադրյալ է:

Ելնելով նշվածից և արձագանքելով ներկա ցածր գնաճին, համաշխարհային տնտեսության ակնկալվող գնանկումային ազդեցություններին և ձևավորված անորոշություններին՝ ԿԲ խորհուրդը որոշել է ավելացնել դրամավարկային խթանման չափը՝ նվազեցնելով վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը 0.25 տոկոսային կետով: Ընդ որում, վերջին ամսվա ընթացքում դիտարկվել է բոլոր զարգացող երկրների ռիսկայնության աճ, ինչը, այլ հավասար պայմաններում, դրամավարկային դիրքը դարձնում է ավելի խթանող: Գնաճային սպասումները խարսխելու տեսանկյունից ԿԲ խորհուրդը նաև կարևորում է հնարավորինս թափանցիկ և կանխատեսելի դրամավարկային քաղաքականության իրականացումը:

Կորոնավիրուսային պանդեմիայով և կիրառվող հակահամաճարակային միջոցառումներով պայմանավորված՝ ՀՀ տնտեսական աճը 2020 թվականին զգալիորեն կնվազի՝ իսկ կանխատեսվող հորիզոնում, անորոշությունների նվազմանը զուգընթաց, կվերադառնա ներուժային մակարդակին:

ՀՀ տնտեսության վրա նոր կորոնավիրուսի բացասական հետևանքները չեզոքացնելու համար ՀՀ կառավարությունն արդեն իսկ մշակում է հարկաբյուջետային խթաններ: Նախատեսվում է լրացուցիչ մոտ 150.0 մլրդ դրամ ծախսերի կատարում, որը, սակայն, այս ծրագրի մեջ ներառված չէ, քանի որ ծախսման ուղղությունները և ծրագրերը դեռևս մշակման փուլում են, ուստի այս պահին դժվար է գնահատել դրանց կատարման հնարավոր ընթացքը և ազդեցության չափը համախառն պահանջարկի վրա:

Կանխատեսվող հորիզոնում գնաճի և տնտեսական աճի՝ կանխատեսումից շեղման ռիսկերը, ընդհանուր առմամբ, բարձր են և երկկողմանի՝ պայմանավորված համաճարակային իրավիճակի տևողությամբ և հակահամաճարակային միջոցառումների իրականացման ընթացքով (մանրամասն տե՛ս «2. 2. 4. Հիմնական դատողություններ և ռիսկեր» ենթաբաժինը): Կենտրոնական բանկը ռիսկերը

գնահատելու համար մշակում և քննարկում է իրավիճակի զարգացման տարբեր
այլընտրանքային սցենարներ և պատրաստ է արձագանքելու ռիսկերի ցանկացած
դրսևորմանը՝ ապահովելով գների կայունությունը Հայաստանի
Հանրապետությունում: